जीवकल्पिकाविद्यानां तत्कल्पितजीवानां चानादित्वमस्त्वित्यन्वारूढम् ŚatDū. 173.6; **4** which is conventionally established or used यद्यपि स्वपर्यायोऽयमात्मशब्दो भाष्येऽन्वारूढः तथाप्यन्ततोऽयमेवार्थः प्रपञ्चयिष्यते ŚatDū. 244.25.

अन्वारूढवाक्य (anvārūḍha-vākya) *n.* sentence containing the word *anvarūḍha* सुषुप्तिविषयं सम्परिष्वक्तवाक्यम्। उत्क्रान्तिविषयमन्वारूढवाक्यम् ŚivārkaMaDī. i.505.20 (*on* i.3.43)

अन्वारूढविषय (anvārūḍha-viṣaya) *m.* [Loc.] in the case of referring to one who has followed in ascending funeral pyre अन्वारूढविषये जीवन्त्यामजीवन्त्यां वा पितामह्यां पित्रैव सह मातुः सपिण्डनं कार्यम् Aparā. 541.14 (*on* 1.253)

अन्वारोढुम् (anvāroḍhum) *inf.* to follow in ascending funeral pyre तं देवकी च भद्रा च रोहिणी मदिरा तथा। अन्वारोढुं व्यवसिता भर्तारं योषितां वराः MahāBhā. xvi.8.18.

अन्वारोप्य (anvārop-ya) *ger.* having placed (them) behind (the fire in the pan) समोप्येतरावग्नी अन्वारोप्य प्रेदग्ने ज्योतिष्मान्याहीति प्रमति ĀpaŚS. xvi.12.6.

अन्वारोह (anv-ārohá) *m.* **1A** name of formula, 'ascent' formula यो वै पवमानानामन्वारोहान् विद्वान् यजतेऽनु पवमानानारोहति TaiS. III.ii.1.1; एते। वै पवमानानामन्वारोहाः TaiS. III.ii.1.2; BaudhŚS. ii.161.12; अङ्गुष्ठाभ्यामन्वारभ्यान्वारोहं वाचयति BaudhŚS. ii.29.8; ii.37.22; श्येनोऽसि गायत्रच्छन्दा इति मध्यमायां च स्तोत्रीयायामन्वारोहम् ĀpaŚS. xii.17.15 xiii.3.1; xiii.11.1; अन्वारोहेषु मैत्रायणीयानामग्निः परिसमाप्यते ŚabaBh. 640.4 (*on* ii.4.20); अन्वारोहा नाम स्थलारोहणमन्त्राः TantrVār. 647.10 (*on* ii.4.19); ŚivārKaMaDī. ii.282.16 (iii.3.1); देवपथीयानां तारकानाम् अन्वारोहाणाम् Cārāyaṇīyāmantrātsānakra-manikā. 40.18; (name of certain Japas uttered at the Soma-libations, PW.; MW.); **1B** name of a libation, ascent-libation स्वर्गं वा एष लोकमन्वारोहति योऽग्निं चिनुते यदन्वारोहान्जुहोति स्वर्गमेवैनं लोकं गमयित्वाथ कामं चरति MaiS. iii.5.5 (iii.59.1); पञ्चभिरन्वारोहान् जुहोति MānŚS. 158.7; बहुधा विश्वरूपा एकव्रता मामभि संविशन्त्विति पञ्चान्वारोहाञ्जुहोति HirŚS. xii.4.4 (95.28); ĀpaŚS. xvii.11.4; xvii.13.2; अहरहर्योगविमोकान्वारम्भान्वारोहाप्सुमत्यावहसंतानाश्च वसतीवरीरिध्माबर्हिः पयसां दोहनम् MānŚS. 166.7; **1C** ascent, ascendence पुरां वा एष जितानामन्वारोहः MaiS. iii.8.1 (iii.93.3); **2** act of mounting, i.e. controlling न च स्वपत उत्क्रामतो वाप्यकिंचिज्ज्ञस्य तदानीमेव स्वेनैव सर्वज्ञेन सता परिष्वङ्गान्वारोहौ संभवतः BrahmSūBh. (Rā.) 336.18 (*on* i.3.43); VedāntKau. 113.19 (*on* i.3.43); GoviBh. 61.10 (*on* i.3.42); **3** admission of other's view शास्त्रयोन्यधिकरणभाष्यस्यान्वारोहेणाप्युपपत्तेः NyāyPari. 76.9.

अन्वारोहण (anu-ārahaṇa) *n.* [enumerated in the *anupravacanādigaṇa*, GaṇPā. 7.10] **1** the word *anvārohaṇa* छः प्रत्ययो भवति तदस्य प्रयोजनमित्यस्मिन् विषये। ... अन्वारोहण। प्रारोहण KāśiVṛ. *on* v.1.111; JaineVṛ. 233.7 (*on* iii.4.104); पुण्याहवाचनादिभ्यो लुग्वाच्यः ... अन्वारोहण Prasā. i. 855.11; **2** act of following in ascending the funeral pyre अन्वारोहणे महानभ्युदयः Mitā. 28.1 (*on* 1.86); अन्वारोहणे तु पुत्रः स्वपित्रैव मातुः सापिण्ड्यं कुर्यात् Mitā. 89.26 (*on* 1.254); अन्वारोहणं च काम्यत्वादनित्यम् Aparā. 111.8 (*on* 1.87); सांवत्सरिकश्राद्धं नवश्राद्धं चैकचित्यामन्वारोहणे मात्रा कृते कर्तव्यम् SmṛtiCan. v.427.9; पुनर्मृते पत्यौ ब्राह्मण्या ब्रह्मचर्यं क्षत्रियादिभिस्त्वन्वारोहणं कार्यमिति व्यवस्था ViraMi. 152.14 (*on* 1.86); BālamBha. i.235.10 (*on* 1.86); अन्वारोहणे तु विशेषः ViraMi. (Śrāddha.) 330.22; अन्वारोहणेऽपि भिन्नानि नवश्राद्धानि ViraMi. (Samaya.) 203.23; अथान्वारोहणे निर्णयः NirṇaSi. 341.18; अप्राप्तमरणकालायाः स्त्रिया अन्वारोहणे संपूर्णमेवाशौचम् NirṇaSi. 390.28; समारोहेदिति विधिकल्पनाद् विपक्षे बाधकश्रवणादप्यन्वारोहणं कार्यम् BālamBha. i.218.10 (*on* i.77) **3** rite of cremation, cf. **अन्वारोहणीय.**

अन्वारोहणप्रतिषेध (anvārohaṇa-pratiṣedha) *m.* prohibition of following in ascending the funeral pyre ब्राह्मण्या अन्वारोहणप्रतिषेधं स्मरन्ति Aparā. 112.3 (*on* 1.87)

अन्वारोहणविषय (anvārohaṇa-viṣaya) *m.* case of following in ascending the funeral pyre अन्वारोहणविषये तु दंपतीश्राद्धप्रकारमाह लौगाक्षिः CaturCin. iii(1).1685.1.

अन्वारोहणस्मृति (anvārohaṇa-smṛti) *f.* statement of sacred text (Smṛti) referring to following in ascending funeral pyre न चान्वारोहणस्मृतीनाम् 'तस्मादु ह न पुरायुषः स्वः कामी प्रेयात्' इति श्रुतिविरोधो वाच्यः Aparā. 111.10 (*on* 1.87)

अन्वारोहणादि (anvārohaṇādi) *adj.* act of following in ascending funeral pyre etc. अन्वारोहणादौ श्राद्धव्यवस्था तु श्राद्धप्रकाशे द्रष्टव्या ViraMi. (Tirtha.) 84.8.

अन्वारोहणीय (anv-ārohaṇīya) *adj.* [P.v.1.111] belonging to the Anvārohaṇa or rite of cremation, pw., MW.

अन्वारोहयितव्य (anv-árohayitavya) *adj.* which is to be placed upon हव्यं पूर्वं देवता गमयित्वाथ शरीरमन्वारोहयितव्यमित्याहुः MaiS. iii.10.4 (iii. 134.11)

अन्वारोहा (anv-ārohā) *adj.* (*f.*) type of a brick (used in piling for fire), ascent-brick सूर्यो ज्योतिर्ज्योतिः सूर्यः। तया देवतयाङ्गिरस्वद् ध्रुवा सीदेत्यन्वारोहे द्वे ĀpaŚS. xvi.23.10; स्वर्गो लोको मनसा त्वान्वारोहामीत्यन्वारोहे द्वे उपदधाति HirŚS. xi.7.31 (58.8); भूरसि भुवनस्य रेत इष्टका स्वर्गो लोका वाचा त्वान्वारोहाम्यग्निर्ज्योतिर्ज्योतिरग्निस्तयेत्येकामन्वारोहाम् VaikhāŚS. xviii.17.29.

अन्वारोहिणी (anvārohiṇī) *adj.* (*f.*) who ascends the funeral pyre after (the husband) संस्थितिं पतिमालिङ्ग्य प्रविशेद्या हुताशनम्। ... तदन्वारोहिणी यस्मात्तस्मात्सानात्मघातिनी NirṇaSi. 343.7.

अन्वार्य (anvārya) *m.* the marshy date tree, *Phoenix* or *Elate paludosa* अपरो मृत्युफलाख्यो हिन्तालो वृन्तबीजश्च। अन्वार्यः कुजराजः पर्यायैः पूरकस्सुरासृक् स्यात् AbhidhāMañ. 72.9.

अन्वालब्ध्वा (anvālabdh-vā) *ger.* (irr.) having taken up (in the hand) शेषाणि हवींषि एकः सामयिकः स्रुवेण त्रयः सामयिकाः पात्रैरन्वालब्ध्वान्यैः सामयिकैर्मुख्यसामयिकः स्रुचा विश्वेभ्यो देवेभ्यः स्विष्टकृद्भ्यः स्वाहेति तं पशुमुत्तरत उत्सृजन्ति PārāSū. 68.7.

अन्वालभ् (anv-ālabh-) I.Ā.**1A** to take up (in the hand), to hold पूर्वेषां पन्थामनुदृश्य धीरा अन्वालेभिरे रथ्यो३ न रश्मीन् ṚV. x.130.7; VājaS. 34.49; VājaS. (K.) 33.2; **1B** to hold fast ते देवा उत्सृज्यानृतम्। सत्यमन्वालेभिरेऽसुरा होत्सृज्य सत्यमनृतमन्वालेभिरे ŚatBr. IX.v.1.13; **1Ci** to touch (from behind) संस्थिते जघन्य ऋत्विजा सर्वप्रायश्चित्तानि जुहुयात् तमितरेऽन्वालभेरन् ĀśvaŚS. I.i.13.7; तद्यदानुशंसन् होतापोहिष्ठीयां ब्रूयात्तदैनमन्वालभेरन्नपावृण्वानाः LāṭyāŚS. ii.10.20; DrāhyŚS. vi.2.21; निशि शामूलपरिहितो ज्येष्ठोऽन्वालभते KauśiSū. 69.3; आहिताग्नौ प्रेते संभारान्संभरति। .... शरीरं न अन्वालभते KauśiSū. 80.10; तं सर्वेऽन्वालभेरन्प्राचीनावीतिनो मुक्तशिखाः GautDS. iii.2.5; Aparā. 1206.1 (*on* 3.294); निनेतारं चास्यं प्रकीर्णकेशा ज्ञातयोऽन्वालभेरन् VasiDS. 15.13; अन्वालभे हिरण्मयं प्राह्वदेऽहं तवासनम्। एकत्वमुपसंपन्नो न त्वासेयं त्वया सह MahāBhā. v.35.10; यद्वाहुमन्वालभते एतान्प्रीणति तेन वै BhaviP. 13A.4. (i.3.77); **1Cii** to contact ते ह केशिनो दाल्भ्यस्योपवसथमाजग्मुः। तान्ह श्वो भूते बहिष्पवमानं सर्पतोऽन्वालेभिरे BaudhŚS. ii.374.13; **2** to catch hold of, to lay hold on सा ददर्शाथ मञ्जूषाम् ... अन्वालभनशोभिताम् (v.l. अन्वालभत शोभनाम्)। ऊर्मीतरङ्गैर्जाह्नव्याः समानीतामुपह्वरम् MahāBhā. iii.293.3; **3** to follow in offering an oblation शिष्यश्चैनमन्वालभेत हुत्वा च प्रदक्षिणमग्निमनुपरिक्रामेत् CaraS. iii.8.12 (1941 Ed.); **4** to accompany कर्म विहितं प्रतिषिद्धं च ... समन्वारभेते सम्यगन्वारभेते अन्वालभेते अनुगच्छतः BṛĀraUBh. 606.19.

अन्वालभन (anv-ālabhaba) *n.* handle (*lit.* a part which is grasped or held) सा ददर्शाथ ... मञ्जूषाम् ... अन्वालभनशोभिताम्। ऊर्मीतरङ्गैर्जाह्नव्याः समानीताम् MahāBhā. iii.293.3.

अन्वालभ्य (anvālabh-ya) *ger.* **A** having taken up (in the hand), having held औदुम्बरी मध्येऽन्वालभ्यासते VaitāSū. 33.29; दक्षिणा तृणं निरस्यति। तदन्वालभ्य जपति KauśiSū. 3.7; 'सव्येन पाणिना पात्रमन्वालभ्य दक्षिणेनावदाय प्राणयास्ये जुहोतीति' श्रूयते ManuBh. i.104.21 (*on* 2.56); **B** having touched दक्षिणेन पाणिना दक्षिणमंसमन्वालभ्य प्रजापतये त्वा परिददाम्यसाविति GobhiGS. ii.10.31; आज्येन द्वादशगृहीतेन स्रुचं पूरयित्वा प्रेतमग्निं सव्येनान्वालभ्य ... दक्षिणेनाग्नौ जुहुयात् GautPiMe. i.1.28; सव्ये पाणावापो गृहीत्वा हृदयमन्वालभ्य जपेत् PrāṇaU. 1.6; आहतुः शङ्खलिखितौ। ... ब्राह्मणानुपसंगृह्योपवेशयेदासनमन्वालभ्येति। ... 'अन्वालभ्य' वामहस्तेन श्राद्धदेशावस्थापितमासनमुपस्पृश्य CaturCin. iii(1).1187.22.

अन्वालम्भन (anv-ālambhana) *n.* handle (*lit.* part which is grasped or held) सा ददर्शाथ ... मञ्जूषाम् .. अन्वालभनशोभिताम् (v.l. अन्वालम्भनशोभिताम्)। ऊर्मीतरङ्गैर्जाह्नव्याः MahāBhā. iii.293.3 (Nīl. कुङ्कुमहस्तदानम्)

अन्वालानम् (anvālānam) *adv.* to the tying post दन्तावलेन्द्रं तमन्वालानमचालयत् PāṇḍaC. 6.477.

अन्वालोच् (anv-āloc-) X.P. to consider attentively, to think or ponder over प्रजापतिः ... जन्मान्तरभावितं ज्ञानं श्रुतिप्रकाशितार्थविषयं तपः अन्वालोचयत् अतप्यत PraśnaUBh. 240.14 (*on* 1.4); सः एवं कामयित्वा ... वाचं त्रयीलक्षणाम् ... सृष्टिक्रमं मनसान्वालोचयदित्यर्थः BṛĀraUBh. 25.17 (*on* i.2.4); PrakaVi. 276.20.